

Orthetrum albistylum – Lecicha białoznaczna

Obszar występowania gatunku rozciąga się od Japonii i Chin poprzez centralną i wschodnią Azję do atlantyckiego wybrzeża Francji. W Polsce, w przeszłości zasięg gatunku był niewielki. Obecnie gatunek znajduje się w ekspansji o podłożu klimatycznym i powiększa swój obszar występowania w kierunku północno-zachodnim. Coraz liczniejsze są stwierdzenia populacji autochtonicznych na terenie Polski południowo-wschodniej a na pozostałym obszarze pojedynczych osobników lub populacji krótkotrwałych.

Zasiedlaniu sprzyja obecność wód stojących, ubogich w roślinność, o odkrytych brzegach, jakie reprezentowane są przez liczne zbiorniki pochodzenia antropogenicznego.

IDENTYFIKACJA

Cechy ogólne

Całkowita długość ciała 45-50 mm, samego odwłoka 30-37 mm. U samców odwłok z niebieskawym nalotem woskowym na segmencie 3-6. Barwa samic jest ochrowo-brązowa z czarnym rysunkiem. Świeżo wylęgłe samce mają ubarwienie podobne do samic. Nazwa gatunku pochodzi od jaskrawobiałych przydatków u obu płci, czasem jednak trafiają się samce z czarnymi przydatkami. Dzięki wyraźnym, białym przydatkom samice są łatwo rozpoznawalne w terenie. Samce są niestety bardzo podobne do samców lecicy pospolitej *Orthetrum cancellatum*, lecz są mniej masywne i mają nieco węższy odwłok z jaśniejszym odcieniem barwy niebieskiej. Koniec odwłoka jest zaczerniony. Jeżeli przydatki samca są białe nie ma kłopotu z rozpoznaniem gatunku ale jeśli są czarne, żeby odróżnić samca lecicy południowej od samca lecicy pospolitej należy przyrzeć się zabarwieniu tułowia. Z boku widoczne są dwa ciemniejsze pasma wzdłuż szwów, które kontrastują z szaro-mlecznymi, oliwkowo-zielonymi przepaskami znajdującymi się pomiędzy nimi. Z góry widoczny jest bledszy pasek biegnący grzbietowo wzdłuż tułowia pomiędzy skrzydłami. U lecicy pospolitej tułów ma barwę bardziej jednolitą, u samców ciemnobrązową a u samic oliwkowo-żółtą.

Cechy szczegółowe

Wtórne narządy płciowe podobne do *O. cancellatum* ale hamulus jest bardziej spiczasty i przednia płytką mniej wyraźnie dwudzielna.

Zachowanie

Samce wykonują bardzo szybkie, niskie przeloty nad wodą, często siadają na otwartej przestrzeni blisko wody, pilnują swojego terytorium. Kopulacja zaczyna się od ataku samca na samicę w powietrzu i kiedy dojdzie do utworzenia tandemu para lata wspólnie około 15

minut, czasem przysiadając na odkrytych partiach brzegu lub mieliznach, następnie dochodzi do rozdzielenia i samica zwykle składa jaja sama ale pod kontrolą samca, który lata wokół niej w odległości 30-40 cm. Osobniki dorosłe wylatują zwykle w połowie czerwca i można je spotkać do końca września.

Międzywale Stobrawy - zbiornik wyrobiskowy, siedlisko *Orthetrum albistylum* (fot. Adam Kuńka)

Jedlina - zbiorniki po wydobyciu żwiru , siedlisko *Orthetrum albistylum* (fot. Alicja Miszta)

06-06-2008 Kościerzycy - samica *Orthetrum albistylum* - widok z boku i z góry (fot. Adam Kuńka)

29-06-2008 Lasowice Male – samiec *Orthetrum albistylum* - widok z boku i z góry (fot. Adam Kuńka)

25-06-2008 okolice Stobrawy, samiec *Orthetrum albistylum* w pozycji spoczynkowej, widok z oddalenia (fot. Adam Kuńka)

28-07-2007, staw Piegża, samica *Orthetrum albistylum* w pozycji spoczynkowej, widok z oddalenia (fot. Alicja Miszta)

12-07-2009 Nowy Staw, tandem *Orthetrum albistylum*, widok z oddalenia w czasie kopulacji i składania jaj (fot. Paweł Buczyński)

Ubarwienie tułowia samicy *Orthetrum albistylum* (fot. Alicja Miszta)